

Steeds vaker baan naast opleiding

Van school naar werk

De schoolprestaties van allochtonen blijven achter bij die van autochtonen. Mannen presteren in het onderwijs minder goed dan vrouwen. De werkloosheid onder gediplomeerde schoolverlaters neemt af.

Eén op de vijf inwoners van Nederland van 15-64 jaar is hoogopgeleid (hbo/wo); twee op de vijf zijn laagopgeleid (basisonderwijs, mavo of vbo). In het algemeen zijn mannen hoger opgeleid dan vrouwen en zijn jongeren hoger opgeleid dan ouderen. Onder de allochtone bevolking bevinden zich beduidend meer laagopgeleiden dan onder autochtonen. Van de Turken en Marokkanen is maar liefst tachtig procent laagopgeleid.

Achterblijvende prestaties

Allochtone leerlingen presteren minder dan autochtone. Zo blijken in het basisonderwijs de taal- en rekenprestaties van kinderen van laagopgeleide ouders uit Turkije en Marokko achter te blijven bij die van de overige kinderen. Kinderen van hoogopgeleide ouders presteren het beste op de taal- en rekentoetsen. Dit beeld is ook in het voortgezet onderwijs te zien. Daar zijn de examenresultaten van autochtone leerlingen het hoogst en die van allochtone het laagst. Vooral op de havo en het vwo zijn de verschillen groot. Weliswaar presteren allochtone leerlingen op de schoolonderzoeken nagenoeg even goed als autochtone, maar op de centrale examens zijn de autochtonen beduidend beter.

Vrouwen doen het beter

Ook zijn er verschillen in studieprestatie tussen mannen en vrouwen. Vrouwen presteren in het algemeen beter dan mannen. In het voortgezet onderwijs bijvoorbeeld blijven vrouwen minder vaak zitten dan mannen. Ook in het hoger onderwijs doen de vrouwen het beter. Van de mannen die in 1993 met een studie in het hbo zijn begonnen, was vier jaar later 31 procent in het bezit van het hbo-diploma. Bij de vrouwen was dat 45 procent.

In het wetenschappelijk onderwijs zijn de prestaties van de vrouwen na vier jaar studie eveneens beter.

Minder werkloosheid

In 1997/'98 behaalden 342 duizend leerlingen een diploma in het voortgezet onderwijs, secundair beroepsonderwijs of hoger onderwijs. Een deel van deze geslaagden gaat naar het vervolgonderwijs, een ander deel betreedt de arbeidsmarkt.

Van de geslaagden uit 1994/'95 was anderhalf jaar later negen procent werkloos, van de geslaagden uit 1996/'97 was dat nog maar drie procent. Gemiddeld genomen waren de schoolverlaters van 1996/'97 nog geen maand werkloos.

Het percentage schoolverlaters met een flexibele aanstelling (zoals uitzendkrachten en oproepkrachten) neemt af. In 1998 had één op de vijf schoolverlaters uit 1996/'97 een flexibele aanstelling; daarvoor had een kwart zo'n contract.

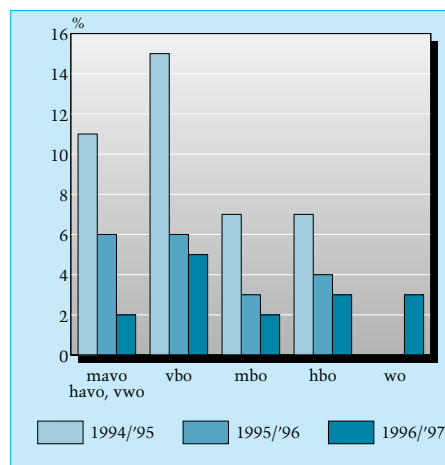
Schoolverlaters met een hogere opleiding verdienen veel meer dan schoolverlaters met lagere opleidingen. Zo is het bruto uurloon van een afgestudeerde van het wetenschappelijk onderwijs gemiddeld drie keer zo hoog als dat van een schoolverlater van het vbo. Dat komt niet alleen door de hogere opleiding, maar ook door verschillen in de gemiddelde leeftijd.

Grotere arbeidsdeelname

Mensen die onderwijs volgen, hebben vaak een baan naast de opleiding. Zowel onder leerlingen die voltijd- als die deeltijdonderwijs volgen, neemt de arbeidsdeelname sinds 1994 toe. In 1997 hadden vier van de tien onderwijsvolgenden van 15 tot 64 jaar een baan van ten minste twaalf uur per week. Als

Werkloosheid schoolverlaters

ook kleine banen worden meegerekend, had zelfs zestig procent een baan naast de opleiding. Van de leerlingen die voltijdonderwijs volgden, had 45 procent een baan naast de opleiding. Van de leerlingen die deeltijdonderwijs volgden was dat tachtig procent. ◀

Guillaume Janssen

Bron: *Jaarboek Onderwijs 1999*. CBS (Voorburg/Heerlen 1999).